

به نام خدا

نقش ارزشیابی در یادگیری دانش آموز

مولفان :

وحیدرضا نورانی

لیلا رسولی

زینب روهنده

محمد مهدی هاشمی

الهام حجتی خانوکی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: نورانی، وحیدرضا، ۱۳۵۶
عنوان و نام پدیدآور: نقش ارزشیابی در یادگیری دانش آموز/ مولفان وحیدرضا نورانی، لیلا رسولی،
زینب روهنده، محمد مهدی هاشمی، الهام حجتی خانوکی.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۳۴ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۳۹۸-۲-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: ارزشیابی - یادگیری - دانش آموزان
شناسه افزوده: رسولی، لیلا، ۱۳۵۶
شناسه افزوده: روهنده، زینب، ۱۳۶۹
شناسه افزوده: هاشمی، محمد مهدی، ۱۳۸۰
شناسه افزوده: حجتی خانوکی، الهام، ۱۳۵۷
رده بندی کنگره: PN۲۱۸۳
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۴۳
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۹۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: نقش ارزشیابی در یادگیری دانش آموز
مولفان: وحیدرضا نورانی - لیلا رسولی - زینب روهنده - محمد مهدی هاشمی - الهام حجتی خانوکی
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زیر جلد
قیمت: ۱۳۴۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۳۹۸-۲-۲
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

بخش اول چيستی و کلیات ارزشیابی	۱۳
فصل اول مفهوم و ضرورت ارزشیابی در آموزش و پرورش	۱۳
ارزشیابی: قطب نماي آموزش و پرورش	۱۳
ارزشیابی: قطب نماي روشن در مسیر تعالی نظام آموزشی	۱۴
ارزشیابی، سنجش و امتحان: تفکیکِ ضروری در مسیر یادگیری	۱۶
سنجش:	۱۶
امتحان:	۱۶
ارزشیابی:	۱۶
تفاوت‌های کلیدی:	۱۷
نقش ارزشیابی:	۱۷
گنجینه ی ارزشمند اطلاعات: کاوش در کاربردهای ارزشیابی	۱۷
انواع اطلاعات:	۱۸
کاربردها:	۱۸
جمع‌بندی:	۱۹
ارزشیابی: کلید طلایی گشودن دروازه‌های کیفیت در آموزش و یادگیری	۱۹
نقش ارزشیابی در یادگیری دانش‌آموزان:	۲۱
جمع‌بندی:	۲۱
انگیزه در پرتو ارزشیابی: گامی نو در مسیر پیشرفت تحصیلی	۲۱
نقش ارزشیابی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان:	۲۳
فصل دوم انواع ارزشیابی (تشخیصی، تکوینی، تراکمی، پایانی)	۲۴
نقشه گنج یادگیری: ارزشیابی تشخیصی، کلید گشای رمز آموزش	۲۵
مقدمه:	۲۵

۲۵	ارزشیابی تشخیصی چیست؟
۲۵	کاربردهای ارزشیابی تشخیصی:
۲۶	جمع‌بندی:
۲۶	چراغِ جادویی ارزشیابی تکوینی: رازِ روشنایی مستمرِ یادگیری
۲۶	مقدمه:
۲۶	ارزشیابی تکوینی چیست؟
۲۷	کاربردهای ارزشیابی تکوینی:
۲۷	مثالی از کاربرد ارزشیابی تکوینی:
۲۸	ترازویِ سنجشِ دانش: واکاویِ تفاوت‌های ارزشیابی تکوینی و تراکمی
۲۸	تفاوت‌های کلیدی ارزشیابی تکوینی و تراکمی:
۲۸	مؤلفه ارزشیابی تکوینی ارزشیابی تراکمی
۲۹	مثالی از تفاوت ارزشیابی تکوینی و تراکمی:
۲۹	بوستانِ سنجشِ یادگیری: گزینشِ بهترینِ گلِ ارزشیابی
۳۰	گل‌های رنگارنگِ ارزشیابی:
۳۰	گزینشِ گلِ مناسب:
۳۰	مثالی از انتخابِ گلِ مناسبِ ارزشیابی:
۳۱	چراغِ راهِ برنامه‌ی آموزشی: تابشِ نتایجِ ارزشیابی پایانی
۳۱	چگونه از نتایجِ ارزشیابی پایانی برای بهبودِ آموزش استفاده کنیم؟
۳۲	مثالی از استفاده از نتایجِ ارزشیابی پایانی:
۳۳	رسمی و غیررسمی: دو روی سکه ارزشیابی در آموزش
۳۳	تفاوت‌های کلیدی ارزشیابی رسمی و غیررسمی:
۳۳	مؤلفه ارزشیابی رسمی ارزشیابی غیررسمی
۳۴	مثالی از تفاوت ارزشیابی رسمی و غیررسمی:
۳۵	فصل سوم کارکردها و اهداف ارزشیابی
۳۵	نقشه گنجِ یادگیری: کارکردهای ارزشیابی در نظام آموزشی

۳۵	.....	مقدمه:
۳۵	.....	کارکردهای ارزشیابی:
۳۵	.....	تشخیصی:
۳۵	.....	تکوینی:
۳۵	.....	سنجشی:
۳۵	.....	راهنمایی و هدایت:
۳۶	.....	انگیزشی:
۳۶	.....	نقش ارزشیابی در بهبود فرآیند یادگیری-آموزش:
۳۶	.....	شخصی سازی آموزش:
۳۶	.....	شناسایی و رفع مشکلات:
۳۶	.....	تقویت نقاط قوت:
۳۶	.....	ایجاد انگیزه:
۳۶	.....	ارتقای کیفیت آموزش:
۳۷	.....	شناسایی گنجینه های پنهان: استفاده از ارزشیابی برای شکوفایی استعدادها
۳۷	.....	مقدمه:
۳۷	.....	شناسایی نقاط قوت:
۳۷	.....	ارزشیابی های متنوع:
۳۷	.....	مشاهده دقیق:
۳۷	.....	بازخورد دانش آموزان:
۳۷	.....	مشارکت والدین:
۳۷	.....	شناسایی نقاط ضعف:
۳۷	.....	تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی:
۳۷	.....	مشاهده رفتار دانش آموزان:

- ۳۸..... صحبت با دانش‌آموزان: .....
- ۳۸..... برنامه‌ریزی برای رفع نقاط ضعف: .....
- ۳۸..... برنامه آموزشی فردی: .....
- ۳۸..... تدریس تقویتی: .....
- ۳۸..... استفاده از روش‌های مختلف تدریس: .....
- ۳۸..... حمایت و تشویق: .....
- ۳۸..... نقش ارزشیابی در برنامه‌ریزی: .....
- ۳۸..... هدفمند کردن برنامه‌ها: .....
- ۳۸..... سنجش پیشرفت: .....
- ۳۸..... ایجاد انگیزه: .....
- ۳۹..... جمع‌بندی: .....
- ۳۹..... نقش ارزشیابی در ایجاد انگیزه: .....
- ۳۹..... بازخورد هدفمند: .....
- ۳۹..... احساس موفقیت: .....
- ۴۰..... ایجاد رقابت سالم: .....
- ۴۰..... شناسایی علایق و استعدادها: .....
- ۴۰..... ارتباط با اولیا: .....
- ۴۰..... راهکارهایی برای افزایش انگیزه با استفاده از ارزشیابی: .....
- ۴۰..... از ارزشیابی‌های متنوع استفاده کنید: .....
- ۴۱..... نقشه راه ارتقا: استفاده از ارزشیابی برای معلمان توانمند.....
- ۴۱..... نقش ارزشیابی در ارتقای کیفیت تدریس: .....
- ۴۱..... شناسایی نقاط قوت و ضعف: .....
- ۴۱..... بازخورد از دانش‌آموزان: .....
- ۴۲..... ارائه بازخورد به معلمان: .....
- ۴۲..... شناسایی روش‌های تدریس مؤثر: .....

- بهبود برنامه‌ریزی درسی: ۴۲
- راهکارهایی برای استفاده از ارزشیابی در جهت ارتقای کیفیت تدریس: ۴۲
- نقشه راه تصمیم‌گیری: ارزشیابی در خدمت آموزش و برنامه‌ریزی درسی ۴۳
- مقدمه: ۴۳
- نقش ارزشیابی در تصمیم‌گیری‌های آموزشی: ۴۳
- شناسایی نقاط قوت و ضعف: ۴۳
- تعیین اهداف آموزشی: ۴۳
- انتخاب روش‌های تدریس: ۴۴
- ارزیابی مواد و منابع آموزشی: ۴۴
- شناسایی دانش‌آموزان نیازمند به حمایت: ۴۴
- نقش ارزشیابی در برنامه‌ریزی درسی: ۴۴
- طراحی برنامه‌های درسی متناسب: ۴۴
- تنظیم سطوح یادگیری: ۴۴
- انتخاب فعالیت‌های یادگیری: ۴۴
- ارزیابی پیشرفت تحصیلی: ۴۴
- راهکارهایی برای استفاده از ارزشیابی در تصمیم‌گیری‌های آموزشی و برنامه‌ریزی درسی: ۴۴
- فصل چهارم اصول و مبانی ارزشیابی ۴۶**
- نقشه‌ی راه ارزشیابی: گامی در مسیر یادگیری پویا ۴۷
- ترازوی عدالت در ارزشیابی: چگونه نمره‌ها منصفانه‌تر شوند؟ ۴۸
- اعتماد به سنجش: چگونه نتایج ارزشیابی را دقیق‌تر کنیم؟ ۵۰
- بخش دوم روش‌ها و ابزارهای ارزشیابی ۵۷**
- فصل پنجم روش‌های ارزشیابی (مشاهده، پرسش، آزمون، مصاحبه، نمونه کار) ۵۷**
- چرا چشم‌هایمان بهترین ابزار ارزیابی هستند؟ ۵۷

- مشاهده؛ پنجره‌ای رو به دنیای یادگیری دانش‌آموزان ۵۷
- پرسش و پاسخ؛ دریچه‌ای رو به دنیای دانش دانش‌آموزان ۵۸
- پرسش و پاسخ شفاهی؛ گفتگویی زنده و پویا ۵۸
- مزایای پرسش و پاسخ شفاهی: ۵۸
- پرسش و پاسخ کتبی؛ ثبت دقیق و منظم دانش ۵۹
- مزایای پرسش و پاسخ کتبی: ۵۹
- آزمون‌ها؛ نقشه راه یادگیری دانش‌آموزان ۶۰
- کاربردهای آزمون‌های تحصیلی: ۶۰
- نکات مهم در طراحی آزمون‌ها: ۶۰
- گفتگو؛ کلید درک عمق دانش دانش‌آموزان ۶۱
- چه زمانی از مصاحبه استفاده کنیم؟ ۶۱
- شرایط مناسب برای استفاده از مصاحبه: ۶۲
- گنجینه یادگیری؛ سفری به دنیای نمونه کارهای دانش‌آموزان ۶۳
- چرا نمونه کارها مهم هستند؟ ۶۳
- چگونه از نمونه کارها استفاده کنیم؟ ۶۳
- دنیای رنگارنگ روش‌های ارزشیابی؛ کدام یک به ما نزدیک‌تر است؟ ۶۴
- مشاهده؛ پنجره‌ای رو به دنیای واقعی یادگیری ۶۴
- پرسش؛ کلید درک عمق دانش ۶۴
- آزمون؛ نقشه راه پیشرفت ۶۴
- مصاحبه؛ دریچه‌ای رو به دنیای درونی دانش‌آموزان ۶۵
- نمونه کار؛ داستان موفقیت دانش‌آموزان ۶۵
- کدام روش بهتر است؟ ۶۵
- فصل ششم ابزارهای ارزشیابی (پرسشنامه، آزمون تستی، مقیاس درجه‌بندی، چک‌لیست) ۶۶**
- پرسشنامه؛ پنجره‌ای رو به افکار دانش‌آموزان ۶۷
- آزمون‌های تستی؛ تیغ تیزی برای سنجش دانش ۶۷

- ویژگی‌های اصلی آزمون‌های تستی ایناست: ۶۷
- آزمون‌های تستی بیشتر برای سنجش چه مهارت‌هایی مناسب هستند؟ ۶۸
- مقیاس درجه بندی: نقشه راهی برای سنجش پیشرفت ۶۸
- مقیاس درجه بندی چطور کار می‌کند؟ ۶۸
- چرا از مقیاس درجه بندی استفاده می‌کنیم؟ ۶۹
- مثالی از مقیاس درجه بندی: ۶۹
- چک لیست: راهنمای کوچکی برای ارزشیابی دقیق ۷۰
- کاربردهای چک لیست در ارزشیابی: ۷۰
- در چه موقعیت‌هایی از چک لیست استفاده می‌شود؟ ۷۰
- مثالی از چک لیست: ۷۰
- طراحی ابزارهای ارزشیابی: هنری که نیازمند ظرافت است ۷۱
- ارزشیابی الکترونیکی: عصای جادویی معلمان برای سنجش پیشرفت ۷۲
- ابزارهای ارزشیابی الکترونیکی چه کمکی به ما می‌کنند؟ ۷۲
- چگونه از ابزارهای ارزشیابی الکترونیکی استفاده کنیم؟ ۷۳
- فصل هفتم طراحی و ساخت ابزارهای ارزشیابی ۷۴**
- سنجش دقیق، تعلیم ناب: گام‌های طراحی ابزارهای ارزشیابی کارآمد ۷۵
- مقدمه: ۷۵
- ملاحظات اساسی: ۷۵
- گام‌های طراحی: ۷۵
- نکات تکمیلی: ۷۶
- سنجش ابعاد یادگیری: گامی فراتر از دانستن ۷۶
- مقدمه: ۷۶
- دانش: ۷۶

مهارت:	۷۷
نگرش:	۷۷
ارزش‌ها:	۷۷
نکات کلیدی:	۷۷
پرسش‌های ارزشمند: رازهایی برای سنجش دقیق و پایا	۷۸
مقدمه:	۷۸
روایی:	۷۸
پایایی:	۷۸
نکات تکمیلی:	۷۹
گنجینه‌های یادگیری: گردآوری اطلاعات با ابزارهای سنجش	۷۹
مقدمه:	۷۹
اطلاعات کیفی:	۷۹
اطلاعات کمی:	۸۰
نکات کلیدی:	۸۰
گنجینه ابزارهای دیجیتال: یار طراحی سنجش‌های دقیق	۸۱
مقدمه:	۸۱
نرم‌افزارهای جامع:	۸۱
ابزارهای تخصصی:	۸۱
ابزارهای آنلاین:	۸۲
نکات کلیدی:	۸۲
فصل هشتم تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی	۸۳
نقشه گنج ارزشیابی: راهنمای ارائه نتایج به زبانی ساده و کارآمد	۸۳
کاوش در گنجینه داده‌ها: روش‌های تجزیه و تحلیل آماری نتایج ارزشیابی	۸۴
نقشه گنج یادگیری: کاوش در نقاط قوت و ضعف با نتایج ارزشیابی	۸۶
گنجینه زمان: رمزگشایی پیشرفت تحصیلی با مقایسه نتایج ارزشیابی	۸۸

- گنجینه سنجش: رازهای ارزیابی اثربخشی برنامه‌ها و روش‌های تدریس ۹۰
- چراغ راه دانش‌آموزان در تاریکی ضعف تحصیلی: اقداماتی برای بهبود عملکرد ۹۱
- بخش سوم ارزشیابی در عمل ۹۴**
- فصل نهم ارزشیابی در برنامه‌ریزی آموزشی ۹۴**
- نقشه‌ی گنج ارزشیابی: هدایت گام‌های یادگیری ۹۵
- نکات کلیدی: ۹۵
- گنجینه‌های پنهان: ارزشیابی در انتخاب و سازماندهی محتوای آموزشی ۹۶
- نقشه راه تدریس: انتخاب روش‌های مناسب با قطب‌نمای ارزشیابی ۹۸
- گنجینه‌های پنهان: ارزشیابی در طول مسیر یادگیری ۹۹
- گنجینه‌های ارزشمند: معادن اصلاح و پیشرفت در برنامه‌های آموزشی ۱۰۱
- گنجینه‌های پنهان: ارزشیابی، کلید ارتقای کیفیت آموزش و پرورش ۱۰۲
- فصل دهم ارزشیابی در تدریس ۱۰۴**
- نوازش شکوفه‌های یادگیری: چگونه ارزشیابی را به انگیزه‌ای برای شکوفایی دانش‌آموزان تبدیل کنیم؟ .. ۱۰۵
- نوازش نهال یادگیری: نقش شگفت‌انگیز ارزشیابی در خلق یک محیط آموزشی پویا ۱۰۶
- گنجینه‌های ارزشمند در دل تدریس: چگونه در لحظه، یادگیری دانش‌آموزان را بسنجیم؟ ۱۰۹
- نغمه‌ی ساز یادگیری: چگونه با نتایج ارزشیابی، فرآیند تدریس را کوک کنیم؟ ۱۱۱
- بازتاب روشنی در آینه: چگونه عملکرد معلم و اثربخشی تدریس او را بسنجیم؟ ۱۱۲
- فصل یازدهم ارزشیابی از یادگیری دانش‌آموزان ۱۱۵**
- چرا ارزشیابی مثل یک چراغ راهنماست؟ ۱۱۵
- چه ابزاری برای سنجش رشد دانش‌آموزان داریم؟ ۱۱۶
- برای سنجش دانش: ۱۱۶
- برای سنجش نگرش و ارزش‌ها: ۱۱۶
- ابزارهای دیگه: ۱۱۷

۱۱۷.....	ارزشیابی، چراغی برای روشن کردن راه یادگیری دانش‌آموزان
۱۱۹.....	ارزشیابی، نقشه راه موفقیت دانش‌آموزان!
۱۲۱.....	اصول طلایی ارزشیابی؛ کلیدی برای شکوفایی دانش‌آموزان
۱۲۲.....	فصل دوازدهم ارزشیابی و کیفیت آموزش
۱۲۳.....	ارزشیابی؛ چراغی راهگشا در مسیر کیفیت آموزش
۱۲۴.....	ارزشیابی؛ نقشه راهی برای رسیدن به آموزش بهتر
۱۲۵.....	شاخص‌های کیفیت آموزش؛ نقشه راهی برای مدارس موفق
۱۲۶.....	ارزشیابی؛ کلید طلایی برای تحقق عدالت آموزشی
۱۲۷.....	ارزشیابی؛ چراغی راهنما برای رفع نابرابری‌های آموزشی
۱۲۸.....	ارزشیابی؛ قلب تپنده‌ی آموزش و پرورش
۱۳۰.....	منابع

بخش اول: چستی و کلیات ارزشیابی

فصل اول: مفهوم و ضرورت ارزشیابی در آموزش و

پرورش

ارزشیابی: قطب نمای آموزش و پرورش

در دنیای پیچیده و پویای آموزش و پرورش، ارزشیابی نقشی حیاتی و انکارناپذیر ایفا می کند. گویی ارزشیابی، قطب نمای این مسیر پرفراز و نشیب است که جهت را به ما نشان می دهد و ما را در رسیدن به اهدافمان یاری می رساند. اما این قطب نما دقیقاً چه معنا و مفهومی دارد و چه نقشی در نظام آموزشی ایفا می کند؟

ارزشیابی در آموزش و پرورش، فراتر از صرف سنجش دانش و مهارت‌ها، به معنای جستجوی مستمر برای یافتن پاسخ به این سوالات کلیدی است:

دانش آموزان چه چیزی را یاد گرفته‌اند؟

تا چه حد به اهداف آموزشی دست یافته‌اند؟

نقاط قوت و ضعف آنها در چه زمینه‌هایی است؟

چه عواملی در یادگیری آنها مؤثر بوده است؟

چه اقداماتی باید برای بهبود یادگیری آنها انجام شود؟

ارزشیابی، گویی آینه‌ای است که نقاط قوت و ضعف نظام آموزشی را به ما نشان می دهد و فرصتی برای بازنگری، اصلاح و ارتقای کیفیت آموزش فراهم می کند. با استفاده از ارزشیابی، می توانیم:

اهداف آموزشی را به طور واضح و روشن تعریف کنیم. روش‌های تدریس و مواد آموزشی را متناسب با نیازها و توانایی‌های دانش‌آموزان انتخاب کنیم. به دانش‌آموزان در جهت بهبود یادگیری‌شان بازخوردهای سازنده ارائه دهیم. نارسایی‌ها و مشکلات موجود در نظام آموزشی را شناسایی و برطرف کنیم. کیفیت

آموزش را به طور مستمر ارتقا دهیم. ارزشیابی، تنها به منزله قضاوت و صدور نمره نیست، بلکه ابزاری ارزشمند برای هدایت و راهنمایی دانش‌آموزان در مسیر یادگیری است. با استفاده از ارزشیابی می‌توانیم به دانش‌آموزان کمک کنیم تا:

- نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند.

- برای یادگیری خود انگیزه و هدف داشته باشند.

- مسئولیت یادگیری خود را بر عهده بگیرند.

- مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله را در خود پرورش دهند.

در نهایت، ارزشیابی بستری مناسب برای ایجاد عدالت آموزشی و ارائه فرصت‌های برابر یادگیری برای همه دانش‌آموزان فراهم می‌کند. با استفاده از ارزشیابی می‌توانیم:

نیازهای دانش‌آموزان با پیشینه‌ها و توانایی‌های مختلف را شناسایی کنیم. حمایت‌های آموزشی لازم را به دانش‌آموزان نیازمند ارائه دهیم. فاصله‌های آموزشی را کاهش دهیم و به همه دانش‌آموزان کمک کنیم تا به پتانسیل‌های خود دست پیدا کنند. ارزشیابی، قطب‌نمای ضروری در نظام آموزشی است که ما را در جهت تحقق اهدافمان، ارتقای کیفیت آموزش و پرورش و تربیت نسلی فرهیخته و توانمند هدایت می‌کند. با استفاده از ارزشیابی می‌توانیم مسیری روشن و پویا برای آینده آموزش و پرورش ترسیم کنیم و به دانش‌آموزان در جهت شکوفایی استعدادها و توانایی‌هایشان یاری برسانیم.

ارزشیابی: قطب‌نمای روشن در مسیر تعالی نظام آموزشی

در دنیای پیچیده و پویای آموزش و پرورش، همواره در جستجوی راه‌هایی هستیم که ما را به سوی اهدافمان رهنمون کند و مسیر تعالی و پیشرفت را به ما نشان دهد. در این میان، ارزشیابی نقشی بی‌بدیل و انکارناپذیر ایفا می‌کند و گویی به مثابه یک قطب‌نمای روشن، ما را در این مسیر یاری می‌رساند. ارزشیابی، فراتر از صرف سنجش دانش و مهارت‌ها، به معنای جستجوی مستمر برای یافتن پاسخ به این سوالات کلیدی است:

در کجای مسیر آموزشی قرار داریم؟

تا چه حد به اهدافمان نزدیک شده‌ایم؟

چه نقاط قوتی داریم که باید آنها را تقویت کنیم؟

با چه چالش‌ها و موانعی روبرو هستیم که باید آنها را برطرف کنیم؟

چه اقداماتی باید برای بهبود وضعیت موجود انجام دهیم؟

ارزشیابی، گویی آینه‌ای است که نقاط قوت و ضعف نظام آموزشی را به ما نشان می‌دهد و فرصتی برای بازنگری، اصلاح و ارتقای کیفیت آموزش فراهم می‌کند. با استفاده از ارزشیابی، می‌توانیم:

-اهداف آموزشی را به طور واضح و روشن تعریف و تبیین کنیم.

-روش‌های تدریس و مواد آموزشی را متناسب با نیازها و توانایی‌های دانش‌آموزان انتخاب کنیم.

-به دانش‌آموزان در جهت بهبود یادگیری‌شان بازخوردهای سازنده و راهنمایی‌های لازم را ارائه دهیم.

-نارسایی‌ها و مشکلات موجود در نظام آموزشی را شناسایی و برای رفع آنها برنامه‌ریزی کنیم.

-کیفیت آموزش را به طور مستمر پایش و ارتقا دهیم.

ارزشیابی، تنها به منزله قضاوت و صدور نمره نیست، بلکه ابزاری ارزشمند برای هدایت و راهنمایی دانش‌آموزان در مسیر یادگیری است. با استفاده از ارزشیابی می‌توانیم به دانش‌آموزان کمک کنیم تا:

-نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند و آنها را ارتقا دهند.

-برای یادگیری خود انگیزه و هدف داشته باشند و در مسیر تعالی گام بردارند.

-مسئولیت یادگیری خود را بر عهده بگیرند و نقش فعالانه‌ای در این فرآیند ایفا کنند.

-مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله را در خود پرورش دهند و برای چالش‌های پیش رو آماده شوند.

در نهایت، ارزشیابی بستری مناسب برای ایجاد عدالت آموزشی و ارائه فرصت‌های برابر یادگیری برای همه دانش‌آموزان فراهم می‌کند. با استفاده از ارزشیابی می‌توانیم:

-نیازهای دانش‌آموزان با پیشینه‌ها و توانایی‌های مختلف را شناسایی کنیم و به آنها توجه ویژه‌ای داشته باشیم.

-حمایت‌های آموزشی لازم را به دانش‌آموزان نیازمند ارائه دهیم و از آنها در مسیر یادگیری یاری برسانیم.